

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

Social- och hälsovårdens klientavgifter fr.o.m. 1.1.2026

Österbottens välfärdsområde

Godkänd: Välfärdsområdesstyrelsen 15.12.2025 § 237

Social- och hälsovårdens klientavgifter fr.o.m. 1.1.2026	1
1. Allmänna principer	3
2. Social- och hälsocentral	8
3. Sjukhuservice	15
4. Hem- och boendeservice	20
5. Rehabilitering och psykosocial service	32
6. Service för barnfamiljer och barnskydd	52
7. Efterskänkning och nedsättning av klientavgifter	56

1. Allmänna principer

Österbottens välfärdsområdes klientavgiftshandbok är uppdelad enligt välfärdsområdets verksamhetsområden. Under varje verksamhetsområde hittas en kort beskrivning av den service som erbjuds samt klientavgifter för ifrågavarande service. Österbottens välfärdsområde beslutar årligen om justeringar av avgifter, såvida de inte är fastställda i lag eller förordning.

Gällande lagstiftning

Alla avgifter som tas ut av Österbottens välfärdsområde grundar sig på den gällande lagstiftningen, 3.8.1992/734 Lag om klientavgifter inom social- och hälsovården samt 9.10.1992/912 Förordning om klientavgifter inom social- och hälsovården.

Högsta avgift

Den avgift som tas ut för servicen får vara högst lika stor som kostnaderna för serviceproduktionen. (Klientavgiftslagen 2 §)

Avgifter som bestäms enligt betalningsförmåga

Beslut om avgifter som bestäms enligt betalningsförmågan gäller tillsvidare. Avgiften ska emellertid justeras på ansökan av klienten eller klientens företrädare eller på initiativ av välfärdsområdet om

- 1) klientens eller dennes familjs inkomster har förändrats,
- 2) klientens eller dennes makes eller sambos rätt till avdrag enligt 10 c, 10 d eller 10 g § i klientavgiftslagen har förändrats,
- 3) familjens förhållanden har förändrats,
- 4) avgiften visar sig vara felaktig,
- 5) den klientplan som utarbetats för klienten ändras så att den påverkar storleken på klientavgiften,
- 6) välfärdsområdets betalningsgrunder ändras så att det påverkar storleken på klientavgiften.

Ett avgiftsbeslut som är fastställt på felaktiga uppgifter som klienten eller klientens företrädare har lämnat, kan avgiften rättas retroaktivt för högst ett år." (Klientavgiftslagen 10 j §)

Avgiftstak för hälso- och sjukvården

Klientavgifternas maximibelopp (*avgiftstak*) är för en klient 815 euro per kalenderår (år 2026). Avgifter som tas ut för tjänster som en person under 18 år använder beaktas tillsammans med vårdnadshavarens avgifter när man beräknar om avgiftstaket har uppnåtts.

När avgiftstaket har nåtts

- får klienten i regel alla öppenvårdstjänster avgiftsfritt.
- tas det för kortvarig sluten vård eller service på institution ut en s.k. avgift för uppehälle på högst 26,80 euro per vård dag.

I avgiftstaket ingår

- avgifter för läkartjänster inom öppenvården vid hälsocentraler
- avgifter för fysioterapi
- avgifter för vård som ges i serie
- poliklinikavgifter på sjukhus
- avgifter för dagkirurgi
- avgifter för kortvarig sluten vård och kortvarig service på en institution inom hälso- och sjukvården eller inom socialvården
- avgifter för natt- eller dagsjukvård
- avgifter för rehabilitering
- avgifter för besök och vårdåtgärder inom mun- och tandvården (med undantag för tandtekniska kostnader för proteser, bettskenor, tandställningar och sömnapnéskenor)
- avgifter för tillfällig hemsjukvård och hemsjukhusvård
- avgifter för terapitjänster
- avgifter som betalats med utkomststöd.

I avgiftstaket beaktas också tjänster som produceras som köpta tjänster, som välfärdsområdet har ansvar för att ordna.

I avgiftstaket medräknas inte avgifter för

- sjuktransporter
- läkarintyg
- laboratorieundersökningar och bilddiagnostik som gjorts på remiss av privatläkare
- socialvårdstjänster (med undantag av kortvarig sluten vård)
- inkomstrelaterade tjänster
- självriskan för servicesedlar
- självriskan inom färdtjänsten
- helt privata tjänster som välfärdsområdet inte ansvarar för att ordna.

- Avgifter som har tagits ut hos en person som inte har hemkommun i Finland, med undantag för avgifter som har tagits ut hos en person som med stöd av Europeiska unionens lagstiftning eller en internationell överenskommelse som är bindande för Finland har rätt till hälsovårdstjänster på samma villkor som en person som är bosatt i Finland eller som jämföras med invånare i ett välfärdsområde.

I avgiftstaket medräknas inte heller avgifter som ersatts för patienten till exempel på basis av arbetsolycksfallsförsäkring. (Klientavgiftslagen 6 a §)

Klienten ska själv hålla koll på om avgiftstaket har nåtts. De ursprungliga kvittona ska bevaras och på begäran visas upp. Välfärdsområdet har rätt att få och samla in de uppgifter som är nödvändiga vid uppföljningen av kundernas avgiftstak. När avgiftstaket uppnås utfärdas på begäran ett frikort till klienten. Frikortet beviljas av den social- eller hälsovårdsenhet där kunden fått vård då avgiftstaket uppnåtts. Taket för läkemedelskostnader är 636,12 euro (år 2026, räknas per kalenderår) och sköts av FPA.

Sjuktransport

För sjuktransport med ett sjuktransportfordon kan uppbäras högst en avgift enligt den taxa som har fastställts genom förordning av statsrådet. Denna avgift kan uppbäras även då patientens tillstånd tack vare vård i den mån har förbättrats att transport till vårdplatsen inte behövs.

Den avgift som anges i 1 mom. får inte uppbäras för transport av patient med sjuktransportfordon enligt läkares beslut från en vårdplats vid en hälsovårdscentral eller ett sjukhus till en annan vårdinrättning eller till hemvård. (Förordningen om klientavgifter 10 §)

Avgifter för distanstjänster

Med distanstjänster avses digitala tjänster i realtid som bygger på interaktion mellan människor och där minst en part befinner sig på en annan plats än de andra. Avgiftsbelagda distanstjänster ersätter de sedvanliga besöken hos social- eller hälsovården och motsvarar innehållsmässigt den traditionella vård- eller servicekontakten vid personliga besök. En allmän, anonym hälsorådgivning eller en chatttjänst, e-posttjänst, sms-tjänst eller någon annan motsvarande tjänst som erbjuder allmän handledning och rådgivning utgör därmed inte en sådan avgiftsbelagd distanstjänst som ersätter besök.

Ifall det inte separat har fastställts en avgift för en tjänst som utförs på distans, tas det ut en klientavgift som motsvarar tjänsten när den utförs på ett fysiskt besök. Om en tjänst har fastställts som avgiftsfri, betyder detta att den är avgiftsfri också om den ges på distans.

För en bokad distansmottagningstid som sedan lämnat oanvänd uttas avgift för oanvänd och icke-annullerad service enligt samma principer som om tjänsten utförts på ett fysiskt besök.

Inom hälso- och sjukvården räknas avgifter för distanstjänster in i avgiftstaket på samma sätt som sedvanliga besök inom hälso- och sjukvården.

Avgifter för tjänster under en närståendevårdares lagstadgade ledighet

Avgift för närståendevårdares lagstadgade ledighet 13,70 € / dygn (gäller personer över 16 år).

Avgiften för tjänster under en närståendevårdares lagstadgade ledighet fastslås per dygn, medan avgiften för kortvarig tillfällig vård och omsorg fastslås per vård dag (kalenderdygn).

Ifall den kortvariga tillfälliga vården (intervallvården) fortsätter med fler vård dagar efter de lagstadgade dygnen, så uppbärs normal vård dagsavgift även för dagen då det sista lagstadgade avlastningsdygnet slutar.

Exempel: En närståendevårdsklient är på kortvarig vård på en enhet med dygnet runt omsorg måndag kl. 10.00 – fredag kl. 17.00. Klientavgift uppbärs enligt följande:

Måndag kl. 10.00 – tisdag kl. 9.59	Lagstadgad ledighet 13,70 €
Tisdag kl. 10.00 – onsdag kl. 9.59	Lagstadgad ledighet 13,70 €
Onsdag kl. 10.00 – torsdag kl. 9.59	Lagstadgad ledighet 13,70 €
Torsdag kl. 10.00 – kl. 23.59	Intervallvård 41,30 €
<u>Fredag kl. 00.00 – kl. 17.00</u>	<u>Intervallvård 41,30 €</u>

Summa: 123,70 €

Avgift för oanvänd service

Avgiften tas ut om en klient eller klientens företrädare har bokat en mottagningstid för hälsovårdsservice eller har bokat en kortvarig vårdplats eller boendeserviceplats inom social- eller hälsovården, och klienten utan godtagbart skäl och utan att ha avbokat tiden eller platsen inte har kommit till mottagningen eller enheten i fråga vid bokad tid.

Avgiften tas emellertid ut endast om uttaget av avgiften inte anses oskäligt och välfärdsområdet i samband med bokningen har meddelat att en avgift kan komma att tas ut samt gett anvisningar om att tiden kan avbokas på förhand. Uppgifter om uttag av avgift samt om avbokning av tid eller plats ska lämnas så att klienten tillräckligt väl förstår innehållet i dem. Avbokning bör ske minst en vardag före besökstiden.

Avgift kan också uttas om välfärdsområdet på en klients eller dennes företrädares initiativ har bokat en mottagningstid (till exempel kallelse till återkommande kontroll) och klienten har fått information om att en tidsbokning har gjorts. Ingen avgift tas ut av personer under 18 år. Observera att avgift kan tas ut även om besöket i sig annars skulle vara avgiftsfritt.

(Klientavgiftslagen 3 §)

Hur avbrott i servicen påverkar klientavgiften

Välståndsområdet tar ut en avgift för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg, långvarig familjevård och långvarig sluten vård samt för fortlöpande och regelbunden service i hemmet även om servicen avbryts tillfälligt av en orsak som beror på klienten. Om servicen emellertid avbryts för mer än fem dagar, ska ingen avgift tas ut för den period som överskrider fem dagar. Om servicen avbryts av orsaker som beror på välståndsområdet eller på grund av att klienten får sluten vård, tas avgift inte ut heller för de nämnda fem dagarna. Om avbrottet i servicen pågår hela månaden, tas det inte ut någon avgift alls. (Klientavgiftslagen 10 k §)

Trots avbrott uppbärs full månadshyra för boende och hel månadsavgift för vatten och el. Eventuella avbrott beaktas ej heller i apparathyror, t ex hyra för trygghetstelefon och i månadsavgifter för basförnödenheter/hygienartiklar, avgift för förnödenheter i allmänna utrymmen samt avgift för enhetens städredskap i det egna rummet.

Ifall ett hyresavtal börjar eller slutar mitt i en månad så räknar vi ut avgift enligt antalet närvarodagar. Den här principen gäller för boendehyra, el, vatten, apparathyror, basförnödenheter/hygienartiklar, förnödenheter i allmänna utrymmen och användning av städredskap i det egna rummet.

Exempel:

Om månadshyran på en boendeenhet är 400 € och klienten flyttar in den 17.11, så betalar klienten hyra för 14 dagar: 186,72 €.

Kalkyl:

Hyra per dag: $400 \text{ €} / 30 \text{ dagar} = 13,33 \text{ €} / \text{dag}$

Avdrag: $16 \text{ dagar} * 13,33 \text{ €} = 213,28 \text{ €}$

Hyra att betala (14 dagar): $400 \text{ €} - 213,28 \text{ €} = 186,72 \text{ €}$

Vård och service till krigsveteraner, krigsinvalidier och krigets 26:or

Förutom tjänster som ersätts via Statskontoret så erhåller krigsveteraner och krigsinvalidier understöd för anskaffning av glasögon omfattande 350 € (högst en gång per år), gratis tandvård från offentliga eller privata sektorn inklusive tandproteser, reparationer av tandproteser utan kostnadstak, samt avgiftsfritt hälsovårdsbesök på läkarmottagning eller juren och specialsjukvårdens poliklinikbesök. Krigets 26:or erbjuds också samma vård och service som krigsveteraner. (Välståndsområdesstyrelsens beslut 12.12.2022 § 225)

Betalningstid

Den normala betalningstiden för samtliga klientavgiftsfakturor är 21 dagar.

2. Social- och hälsocentral

Inom Österbottens välfärdsområdes verksamhetsområde för Social-och hälsocentral erbjuds hälso- och sjukvård samt socialvårdstjänster. Möjlighet till service via digitala kanaler kan erbjudas som del av servicesystemet. Till verksamheten hör socialvård, öppenvårdstjänster inom primärvård, specialsjukvård samt munhälsovård.

Avgiftsfria hälsovårdstjänster

Klientavgiftslagen 5 §

Följande hälsovårdstjänster är avgiftsfria:

- service som tillhandahålls inom primärvården på grundval av 13–17 §, 19 § 1 punkten samt 24, 27 och 29 § i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) samt tillhörande vårdmaterial och förbrukningsartiklar för behandling av långvarig sjukdom
- prehospital akutsjukvård enligt 39 och 40 § i hälso- och sjukvårdslagen, utom sjuktransport vid prehospital akutsjukvård, (30.12.2010/1329)
- undersökning och vård som en poliklinik ger en person under 18 år, (30.12.2020/1201)
- tjänster vid mottagningscenter som inrättats för personer som har blivit utsatta för sexuellt våld och som avses i artikel 25 i Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och av våld i hemmet (FördrS 53/2015), (30.12.2020/1201)
- undersökning, vård och uppföljning som polikliniker för mödravård ger gravida som använder berusningsmedel, (30.12.2020/1201)
- vård vid enheter för psykiatrisk öppenvård med undantag för därtillhörande partiellt uppehälle,
- vård till personer som använder livsuppehållande respirator enligt 33 § 1 mom. i lagen om funktionshindersservice, uppehälle när de får institutionsvård inom hälso- och sjukvården samt transport i anslutning till vården, (14.4.2023/678)
- sådana vaccinationer i det nationella vaccinationsprogrammet som avses i 44 § i lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016), allmänna frivilliga vaccinationer enligt 45 § 1 mom. i den lagen, vaccinationer inom Försvarsmakten och Gränsbevakningsväsendet enligt 46 § i den lagen, obligatoriska vaccinationer enligt 47 § i den lagen och vaccination av anställda och studerande enligt 48 § i den lagen, undersökning och behandling av sådan allmänfarlig smittsam sjukdom som avses i 4 § 2 mom. i den lagen och läkemedel som ordinerats för behandlingen, karantän med stöd av 60 § i den lagen för den som konstaterats eller med fog misstänks ha utsatts för en allmänfarlig smittsam sjukdom, isolering med stöd av 63 § i den lagen av den som insjuknat eller med fog misstänks ha insjuknat i en allmänfarlig smittsam sjukdom, läkemedel som ordinerats för vård av den som insjuknat i en sådan övervakningspliktig smittsam sjukdom som avses i 4 § 3 mom. i den lagen, samt undersökning och behandling av hivinfektion, schanker, gonorré och sådana klamydiainfektioner som sprids vid könsumgänge och läkemedel som ordinerats för behandling och förebyggande av dessa sjukdomar, (30.12.2020/1201)
- undersökning och vård av levande givare av mänskliga organ, vävnader eller celler, (24.6.2010/654)

- vård och uppehålle för personer som inte fyllt 18 år till den del vårddagarna är flera än sju under ett kalenderår samt sådan medicinsk rehabilitering, hyposensibiliseringsbehandling, behandling av tal- och röststörningar, strål- och cytostatikabehandling och annan motsvarande behandling som ges i serie samt kontinuerlig dialysbehandling, (30.12.2010/1329)
- sådan rådgivning, undersökning för rehabiliteringsbehov och rehabiliteringsmöjligheter, anpassningsträning och rehabiliteringshandledning som hör till den medicinska rehabiliteringen enligt 29 § i hälso- och sjukvårdslagen, (30.12.2010/1329)
- hjälpmedel i medicinsk rehabilitering enligt 29 § i hälso- och sjukvårdslagen samt utprovning, behövt förnyande och underhåll av sådana, utom när behovet av hjälpmedel beror på en skada eller yrkessjukdom som ersätts enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015), lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (873/2015), lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948), trafikförsäkringslagen (460/2016), patientförsäkringslagen (948/2019) eller någon tidigare lag som motsvarar dessa, (29.12.2022/1292)
- av läkare ordinerad transport av en inskriven patient med sjuktransportfordon från en bäddplats vid en hälsovårdscentral eller ett sjukhus till en annan vårdinrättning eller till hemvård, samt (29.12.2022/1292)
- vård enligt 28 § i hälso- och sjukvårdslagen då den ges i form av öppenvård vid enheter inom missbrukar- och beroendevården. (29.12.2022/1292)

Hälsovårdens öppenvårdsavgifter

Förordningen om klientavgifter 3 § och 7 §

Läkarbesök	30,20 €	<ul style="list-style-type: none"> • Uppbärs för de tre första besöken / kalenderår • Uppbärs av alla som fyllt 18 • Gäller även distansmottagning • Ingen avgift uppbärs för hälsocentralläkarens mottagning när läkaren remitterar patienten till den specialiserade sjukvårdens mottagning från besöket på hälsocentralen under samma dag och för samma ankomstorsak. • Över 25-åringar: preventivmedel är avgiftsbelagda, likaså är de läkarbesök som hör till dem avgiftsbelagda.
Besök till sjukskötare eller hälsovårdare	-	<ul style="list-style-type: none"> • Ingen avgift uppbärs

Jouravgift	41,40 €	<ul style="list-style-type: none"> • Uppbärs av alla som fyllt 18 år • Mellan kl. 20.00 - 8.00, samt lördagar, söndagar och helgdagar.
Specialsjukvårdens specialläkarmottagning vid hälsovårdscentral	71,30 €	<ul style="list-style-type: none"> • Uppbärs av alla som fyllt 18 år
Serievård	19,90 €	<ul style="list-style-type: none"> • Uppbärs av alla som fyllt 18 år • Minst tre efter varandra planerade besök i serie • Högst 45 gånger / kalenderår
Läkares hembesök	27,60 €	<ul style="list-style-type: none"> • Uppbärs av alla som fyllt 18 år • Uppbärs ej av klienter inom regelbunden hemvård eller serviceboende med heldygnsomsorg.
Avgift för icke annullerad tid eller för sent avbokad tid	60,60 €	<ul style="list-style-type: none"> • Tas ut av personer som fyllt 18 år. • Avbokning bör ske minst en vardag före besökstiden

Vårdmaterial

Avgiftsfritt för långtidssjuka, dvs. vården har pågått längre än 3 månader, personer som har en utredning med vårdplan av läkare eller vårdpersonal från någon av våra enheter eller från en annan vårdinrättning, material finns som godkänd avtalsprodukt.

Specialsjukvårdens öppenvård

Poliklinikavgift	71,30 €	<ul style="list-style-type: none"> • Uppbärs av alla som fyllt 18 år. • Uppbärs ej av personer som fortsätter tillbaka till annan vårdenhet eller till serviceboende med heldygnsomsorg (Förordningen om klientavgifter 8 §)
Poliklinikavgift (distansbesök)	56,70 €	<ul style="list-style-type: none"> • Uppbärs av alla som fyllt 18 år.
Dagkirurgi	233,80 €	<ul style="list-style-type: none"> • Uppbärs även av icke 18 år fyllda (Förordningen om klientavgifter 8 §) • För ett dagkirurgiskt ingrepp som görs i operationssal och som kräver allmän anestesi, omfattande bedövning eller intravenös medicinering uppbärs dagkirurgiavgift i stället för poliklinikavgift. (Förordningen om klientavgifter 8 a §)
Vård i serie (specialsjukvård)	19,90 €	<ul style="list-style-type: none"> • Uppbärs av alla som fyllt 18 år • Minst tre efter varandra planerade besök i serie • Högst 45 gånger / kalenderår • Uppbärs ej vid hem-hemodialys
Avgift för icke annullerad tid eller för sent avbokad tid	60,60 €	<ul style="list-style-type: none"> • Tas ut av personer som fyllt 18 år. • Avbokning bör ske minst en vardag före besökstiden

Munhälsovård

Munhälsovården är avgiftsfri för barn under 18 år. För veteraner gratis tandvård från offentliga eller privata sektorn inklusive tandproteser och reparationer av tandproteser utan kostnadstak

Grundavgift munhygienist	14,80 €
Grundavgift tandläkare	19,10 €
Grundavgift specialisttandläkare	28,10 €
Tandbild	12,30 €
Panoramaröntgen	27,60 €
Förebyggande besöksavgift	12,30 €
Åtgärd, svårighet 0-2	12,30 €
Åtgärd, svårighet 3-4	27,60 €
Åtgärd, svårighet 5-7	54,70€
Åtgärd, svårighet 8-10	80,20 €
Åtgärd, svårighet 11-	112,50 €
Rebasering av protes	80,20 €
Reparation av protes	54,70 €
Protes med akryldelar och helprotes	268,30 €
Kronor och bryggor, per tand	268,30 €
Skeletterad protes	325,60 €

För uteblivet besök som ej annullerats debiteras 60,60 € av 18 år fyllda. Avbokning bör ske minst en vardag före besökstiden.

Läkarintyg och -utlåtanden

För intyg och utlåtanden som ges av läkare och tandläkare kan det, beroende på typen av intyg eller utlåtande, tas ut högst 60,60 euro, om det inte är fråga om sådana avgiftsfria intyg eller utlåtanden inom primärvården som avses i 5 § 1 punkten underpunkt d i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården. För läkarintyg som behövs för att få eller behålla den kör rätt som avses i körkortslagen (386/2011) kan det emellertid tas ut högst 72,80 euro. (Förordningen om klientavgifter 23 §)

Vanlig besöksavgift eller poliklinikavgift (även för distansmottagning) uppbärs utöver intygsavgiften. Intygsavgifter debiteras även av personer under 18 år. Intygsavgifter räknas inte in i avgiftstaket.

Avgift för läkarintyg och -utlåtanden

Avgiftsfria intyg och utlåtanden	-	<ul style="list-style-type: none"> • Utlåtande som hör till vården • Hälsovårdens B-intyg för läkemedelsersättning, rehabilitering och arbetsförmåga • A-intyg • A-intyg för "hemma med sjukt barn" • Taxi-intyg • Moderskapsintyg • Karantänsintyg • Intyg för gratis vårdmaterial • På begäran av förmyndarmyndighet eller domstol ska ett intyg för intressebevakning lämnas (Lag om förmyndarverksamhet 90 §)
Avgiftsbelagda intyg och utlåtanden	60,60 €	<ul style="list-style-type: none"> • Salmonella-intyg för livsmedelsarbetare • HIV-intyg • TBC-intyg • Vaccinationsintyg • Intyg för INVA-parkering • Korta blanco-intyg • Intyg för färdtjänst • B-intyg för beskattning och pensioner • Specialsjukvårdens B-intyg • Sjömansintyg • Intyg för dykcertifikat • Intyg för flygcertifikat

		<ul style="list-style-type: none"> • C-intyg • Omfattande blanco intyg • T-intyg • Intyg på främmande språk • E-intyg (ej journalkopior)
	72,80 €	<ul style="list-style-type: none"> • körkortsintyg

3. Sjukhuservice

Inom Österbottens välfärdsområdes verksamhetsområde Sjukhuservice består servicen av akutsjukhus och vårdavdelningar, vilkas huvuduppgift är att producera brådskande och planerad specialistsjukvård över hela området. Vid sidan om den somatiska vården erbjuds också jourmässig kris- och socialhjälp vid behov. Till sjukhuservice hör också diagnostiska och medicinska stödtjänster.

Akutsjukhus

Samjoursavgift	71,30 €	<ul style="list-style-type: none"> • Uppbärs av alla som fyllt 18 år. • Om en patient efter undersökning på poliklinik omedelbart tas in på sjukhuset för vård, uppbärs hos honom i stället avgift för kortvarig anstaltsvård (Förordningen om klientavgifter 8 §)
Samjoursavgift (distansbesök)	56,70 €	<ul style="list-style-type: none"> • Uppbärs av alla som fyllt 18 år.
Kris- och socialjour	-	<ul style="list-style-type: none"> • Uppbärs ingen avgift •

Vårdavdelningar

Vårdtagsavgift	71,50 €	<ul style="list-style-type: none"> • Avgift för kortvarig anstaltsvård • Uppbärs per kalenderdygn (byte av dygn kl. 00:00) • "Per kalenderdygn får tas ut vårdtagsavgift endast en gång. Om klienten flyttas direkt till en annan anstalt får den remitterande anstalten inte ta ut avgift för den dag då klienten flyttas." (Förordningen om klientavgifter 12 §)
----------------	----------------	---

		<ul style="list-style-type: none"> • Avgiften tas ut både på allmänmedicinska avdelningar samt inom specialistsjukvården. • Barn under 18 år faktureras för högst 7 vård dagar / kalenderår • ”För kortvarig anstaltsvård får inte uppbäras avgift enligt 12 § för de hela dygn då klienten under pågående vårdperiod är borta från anstalten.” (Förordningen om klientavgifter 32 §)
Vårdtagsavgift (frikort)	26,80 €	<ul style="list-style-type: none"> • Avgift för kortvarig anstaltsvård • Vid uppnått avgiftstak (frikort) • Uppbärs per kalenderdygn (byte av dygn kl. 00:00) • Gratis för barn under 18 år
Vårdtagsavgift medicinsk rehabilitering till person med funktionsnedsättning eller till en person som ges specialomsorger	24,60 €	<ul style="list-style-type: none"> • “För rehabilitering som ges i form av sluten vård enligt 29 § 2 mom. 7 punkten i hälso- och sjukvårdslagen till en person med funktionsnedsättning enligt 2 § i lagen om funktionshinderservice (675/2023) eller till en person som ges specialomsorger enligt lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda får det tas ut högst 24,60 euro per vård dag. (3.10.2024/543)” (Förordningen om klientavgifter 14 §) • Uppbärs per kalenderdygn (byte av dygn kl. 00:00) • Efter uppnått avgiftstak uppbärs ingen avgift. • Barn under 18 år faktureras för högst 7 vård dagar / kalenderår • För de patienter som inte omfattas av förordningen om klientavgifter 14 § tas vanlig vårdtagsavgift ut för avdelningsrehabilitering (71,50 € / efter frikort 26,80 €)

Dag- och nattvård	32,80 €	<ul style="list-style-type: none"> • Uppbärs av alla som fyllt 18 år • Om det från vårdsynpunkt är ändamålsenligt att någon vårdas på hälsovårdscentral, sjukhus eller dess verksamhetsenhet eller vid en anstalt inom socialvården eller någon annan verksamhetsenhet antingen endast om dagen eller endast om natten, kan hos honom eller henne tas ut högst 30,70 euro per dygn i stället för den avgift som anges i 12 §. (3.10.2024/543)" (Förordningen om klientavgifter 13 §) • Uppbärs för poliklinikbesök som sker på avdelning.
Anhörigrum	40,00 €	<ul style="list-style-type: none"> • Uppbärs per kalenderdygn • Måltider ingår i avgiften • T ex familjerum på förlossningen
Andningsförlamade patienter	-	<ul style="list-style-type: none"> • Av andningsförlamade klienter uppbärs inga klientavgifter

Hemsjukhuset och palliativt center

Hemsjukhusservicen ersätter kortvarig anstaltsvård.

Hembesök, sjukskötare (primärvård och specialsjukvård)	17,50 €	<ul style="list-style-type: none"> • Högst 3 besöksavgifter/dygn • Efter uppnått avgiftstak uppbärs ingen avgift • Gäller även för distansmottagning som ersätter fysiskt besök • Ifall patienten har regelbunden hemvård beviljad av välfärdsområdet tas ingen avgift ut. • Avgift debiteras för hembesök på serviceboende med heldygnssorg. • Uppbärs av alla som fyllt 18 år.
--	----------------	--

<p>Hembesök, läkare (primärvård och specialsjukvård)</p>	<p>27,60 €</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Avgift per besök. • Efter uppnått avgiftstak uppbärs ingen avgift. • Gäller även för distansmottagning som ersätter fysiskt besök • Uppbärs av alla som fyllt 18 år.
<p>Avgift för primärvårdens besök på dag- och hemsjukhusets mottagning</p> <p>- sjukskötare</p> <p>- läkare</p>	<p>0 €</p> <p>30,20 €</p>	<ul style="list-style-type: none"> • För vård som inte kan skötas via hembesök • Hembesök som flyttas till mottagning av särskilda skäl • Efter uppnått avgiftstak uppbärs ingen avgift • Uppbärs av alla som fyllt 18 år.
<p>Poliklinikavgift för specialsjukvård på dag- och hemsjukhusets mottagning och palliativt center</p>	<p>71,30 €</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Enskilda besök ordinerade av specialistläkare, om inte kriterierna för seriebesök uppfylls • Poliklinikavgift uppbärs för både sjukskötar- och läkarbesök • Gäller även för distansmottagning som ersätter fysiskt besök • Uppbärs inte av patienter som är inskrivna på vårdavdelning • Efter uppnått avgiftstak uppbärs ingen avgift • Uppbärs av alla som fyllt 18 år
<p>Seriebesök på dag- och hemsjukhusets mottagning (specialsjukvård)</p>	<p>19,90 €</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Högst 3 mottagningsavgifter/dygn. • Minst tre efter varandra planerade besök i serie inom fyra veckors tid. • Avgift för seriebesök uppbärs högst 45 gånger / kalenderår. • Efter uppnått avgiftstak uppbärs ingen avgift. • Uppbärs av alla som fyllt 18 år.

<p>Dag- och nattvård (allmänmedicinsk avdelning)</p>	<p>32,80 €</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uppbärs per kalenderdag för poliklinikbesök som sker på allmänmedicinsk vårdavdelning. • Om det från vårdsynpunkt är ändamålsenligt att någon vårdas på hälsovårdscentral, sjukhus eller dess verksamhetsenhet eller vid en anstalt inom socialvården eller någon annan verksamhetsenhet antingen endast om dagen eller endast om natten, kan hos honom eller henne tas ut högst 30,70 euro per dygn i stället för den avgift som anges i 12 §. (3.10.2024/543)” (Förordningen om klientavgifter 13 §) • Uppbärs av alla som fyllt 18 år.
---	-----------------------	---

Anstaltsvård

Avgifterna för långvarig anstaltsvård utgår från 7 c § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992), och avgifterna för kortvarig anstaltsvård i enlighet med 12§ i förordningen om klientavgifter inom social- och hälsovården (912/1992). Avgiften för långvarig anstaltsvård tas ut från den dag vården inleds, om dygnetruntvården beräknas fortgå längre än 3 månader. I annat fall bestäms avgiften efter det att personen varit i anstaltsvård över 3 månader, och personen bedöms behöva fortsatt vård. Avgiften är högst 85% av klientens nettoinkomst per månad, och klienten bör garanteras minst 131 euro per månad för personligt bruk. I avgiften ingår boende, mat och läkemedel.

4. Hem- och boendeservice

Österbottens välfärdsområdes verksamhetsområde hem- och boendeservice omfattar vård, service och tjänster till individers hem samt boendeservice. Ett serviceboende med heldygnsomsorg eller ett gemenskapsboende är klientens hem.

Service som ges hem

Service som ges till människors hem omfattar hemvård och stödtjänster. Hemvården omfattar vård och omsorg, verksamhet som främjar och upprätthåller funktionsförmåga och interaktion samt hemsjukvård enligt 25 § i hälso- och sjukvårdslagen.

Avgiften för fortgående och regelbunden service i hemmet och i gemenskapsboende bestäms utgående från antalet servicetimmar samt klientens betalningsförmåga och familjens storlek. Klientens servicebeslut ligger till grund för avgiften. Om det sker ändringar i servicebehovet eller tillhandahållandet av service, skall servicebeslutet ändras och även avgiftsbeslutet justeras. Utredning för fastställande av klientavgiften görs med inkomstutredningsblankett.

För tillfällig hemvård uppbärs besöksavgift. För de stödtjänster som ges i samband med hemvård och boendeservice, och som ingår i klientplanen fås en skälighetsavgift tas.

Gemenskapsboende

Socialvårdslagen 21 b §, Klientavgiftslagen 10 h §

Gemenskapsboende avser boende som ordnas i en trygg och tillgänglig boendeenhet som erbjuder verksamhet som främjar socialt umgänge och där personen för fogar över en bostad som lämpar sig för hans behov. Servicen inom gemenskapsboende ordnas separat som exempelvis stödtjänster, hemvård och vid behov annan socialservice.

Avgiften för fortgående och regelbunden service i gemenskapsboendet bestäms utifrån klientens behov, antalet servicetimmar, klientens betalningsförmåga och familjens storlek på samma sätt som avgiften för hemvård. Klientens servicehelhet ska motsvara det som anges i servicebeslutet. Sker det ändringar i servicebehovet eller tillhandahållandet av service, ska servicebeslutet ändras och även avgiftsbeslutet justeras.

Tabell: Inkomstgränser och avgifter för fortgående och regelbunden hemvård

Familjens storlek, antal personer	1	2	3	4	5	6
Inkomstgräns, €/månad	699	1290	2025	2503	3030	3481

Servicetimmar per månad	Betalningsprocent enligt familjens storlek					
	1 person	2 personer	3 personer	4 personer	5 personer	6 personer eller fler
4 timmar eller mindre	8.00	7.00	6.00	6.00	6.00	6.00
5	10.00	8.75	7.50	7.50	7.50	7.50
6	12.00	10.50	9.00	9.00	9.00	9.00
7	14.00	12.25	10.50	10.50	10.50	10.50
8	16.00	14.00	12.00	12.00	12.00	12.00
9	17.00	14.75	12.50	12.50	12.50	12.00
10	18.00	15.50	13.00	13.00	13.00	12.00
11	19.00	16.25	13.50	13.50	13.50	12.00
12	20.00	17.00	14.00	14.00	14.00	12.00
13	21.00	17.75	14.50	14.50	14.00	12.00
14	22.00	18.50	15.00	15.00	14.00	12.00
15	23.00	19.25	15.50	15.50	14.00	12.00
16	24.00	20.00	16.00	16.00	14.00	12.00
17	24.50	20.50	16.50	16.00	14.00	12.00
18	25.00	21.00	17.00	16.00	14.00	12.00
19	25.50	21.50	17.50	16.00	14.00	12.00
20	26.00	22.00	18.00	16.00	14.00	12.00
21	26.50	22.50	18.50	16.00	14.00	12.00
22	27.00	23.00	19.00	16.00	14.00	12.00
23	27.50	23.50	19.00	16.00	14.00	12.00
24	28.00	24.00	19.00	16.00	14.00	12.00
25	28.50	24.00	19.00	16.00	14.00	12.00
26	29.00	24.00	19.00	16.00	14.00	12.00
27	29.50	24.00	19.00	16.00	14.00	12.00
28	30.00	24.00	19.00	16.00	14.00	12.00
29	30.50	24.00	19.00	16.00	14.00	12.00
30	31.00	24.00	19.00	16.00	14.00	12.00
31	31.50	24.00	19.00	16.00	14.00	12.00
32	32.00	24.00	19.00	16.00	14.00	12.00
33	32.50	24.00	19.00	16.00	14.00	12.00
34	33.00	24.00	19.00	16.00	14.00	12.00

35	33.50	24.00	19.00	16.00	14.00	12.00
36	34.00	24.00	19.00	16.00	14.00	12.00
37	34.50	24.00	19.00	16.00	14.00	12.00
38 eller mera	35.00	24.00	19.00	16.00	14.00	12.00

Exempel på beräkning, servicebehov 20 h / månad

Bruttoinkomster 2000€/mån – 699 € (avdrag för en persons hushåll) x 0,26 (servicebehov 20h/mån) = 338,26 €/mån hemvårdsavgift.

Övriga hemvårdsavgifter

Tillfällig kortvarig hemvård, besöksavgift	<ul style="list-style-type: none"> • 17,50 € / besök • högst 3 besöksavgifter / dygn • ingår ej i avgiftstaket
Hemsjukvårdsbesök	<ul style="list-style-type: none"> • 17,50 € / besök • högst 3 besöksavgifter / dygn • ingår i avgiftstaket
Distanshemvård (regelbunden hemvård)	<ul style="list-style-type: none"> • Månadsavgift enligt fortgående och regelbunden hemvård. • Distanshemvård inkluderar en leasingplatta med programvara installerad och en fungerande nätverksanslutning.
Läkemedelsrobot (och distansbesök)	<ul style="list-style-type: none"> • För klienter med fortgående och regelbunden hemvård beaktas en servicetid på 2 h/månad för påfyllnad av läkemedelsroboten med dospåsar och för eventuella akutbesök. • För distanshemvård i samband med läkemedelsrobot uppbärs avgift enligt fortgående och regelbunden hemvård • För distansbesök som görs med anledning av läkemedelsrobot uppbärs samma avgift som för ett distansbesök (hemvård).

<p>Läkemedelsrobot som stöd för läkemedelsbehandling för klienter med tillfällig hemvård</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Hyra för apparat 39,10 €/månad • 17,50 € / besök
<p>Badservice</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 17,50 € / gång • Erbjuds när klientens duschutrymmen är bristfälliga eller oändamålsenliga
<p>Närståendevårdens avlastning</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 17,50 € (3 h eller mindre) • 35,00 € (över 3 h)

Hemvårdens stödtjänster

Hemvårdens stödtjänster finns till för att stöda hemmaboende. Till stödtjänsterna hör bland annat måltidstjänst, klädvårdstjänst, städtjänst, trygghetslarm och andra teknologiska lösningar.

En del av stödtjänsterna ordnas endast för krigsinvalidier/frontveteraner, som t.ex. snöröjning och gräsklippning. Övriga hänvisas till privat service och kan då använda sig av sin rätt till hushållsavdrag.

Avgifter för stödtjänster

Måltidstjänst, hemtransporterad	<ul style="list-style-type: none"> • 9,70 € / portion • kyld måltid
Trygghetstelefon eller dörralarm	<ul style="list-style-type: none"> • Hyra för apparat 39,10 € / månad • Ersättning för trygghetstelefon eller armband som är söndrig eller har försvunnit uppbärs av kunden med ett belopp som motsvarar det välfärdsområdet betalar vid anskaffning av en ny motsvarande utrustning för att ersätta den trasiga eller försvunna enheten. Ersättningen tas ut även om tjänsten avslutas.
Trygghetslarm, per besök	<ul style="list-style-type: none"> • 36,70 € / besök (tillfällig klient inom hemvården / stödtjänstclient) • Enligt tidsåtgång (klient som får hemvård regelbundet)
Dagverksamhet <ul style="list-style-type: none"> • heldag: lunch och kaffe ingår i priset • halvdag: lunch ingår i priset	<ul style="list-style-type: none"> • 23,20 € / gång (heldag 5-6 h) • 11,60 € / gång (halvdag, 3 h) • Planerat besök på dagverksamheten ska avbokas senast föregående dag. • Avgift uppbärs inte om det finns en godtagbar orsak till att besöket inte har avbokats, t.ex. akut insjuknande.

<p>Dagverksamhet under närståendevårdarens lagstadgade lediga dygn</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 3,40€ / gång • Fyra gånger motsvarar ett lagstadgat ledigt dygn • Planerat besök på dagverksamheten ska avbokas senast föregående dag. • Avgift uppbärs inte om det finns en godtagbar orsak till att besöket inte har avbokats, t.ex. akut insjuknande • Avgiften ingår inte i avgiftstaket.
<p>Transport (t.ex. badservice, dagverksamhet, matkasse)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 4,50 € / enkelresa
<p>Snöskottning, gräsklippning</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 15,90 € / gång
<p>Butiksservice</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 15,90 € / gång
<p>Klädvårdstjänst</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Klädvårdstjänst styrs till anhöriga eller privata producenter. Om privat producent anlitas är klienten berättigad till hushållsavdrag. • Beslut om klädvårdstjänst baserar sig på en individuell bedömning där ekonomiska och sociala faktorer är beaktade. • Inkomstgränsen (bruttoinkomst) som beaktas för år 2026 är <ul style="list-style-type: none"> 1 450 € / månad (ensamboende) 2 700 € / månad (par) 5 000 € besparingar (ensamboende) 8 000 € besparingar (par) • 12,20 € / gång • Max 48,80 € / månad

<p>Städtjänst</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Städning styrs till anhöriga eller privat serviceproducent. Om privat producent anlitas är klienten berättigad till hushållsavdrag. • Beslut om städtjänst baserar sig på en individuell bedömning där sociala och ekonomiska faktorer är beaktade. Inkomstgränsen (bruttoinkomst) som kan beaktas för år 2026 är <ul style="list-style-type: none"> 1 450 € / månad (ensamboende) 2 700 € / månad (par) 5 000 € besparingar (ensamboende) 8 000 € besparingar (par) • Städtjänst består av underhållsstädning 1 ggr / månad (2 h / gång). • Underhållsstädning omfattar dammsugning och fuktmopning av golv i de utrymmen som används. Dammsugning av mattor, städning av toaletter/badrum och kök samt sopborttagning och dammtorkning. • I underhållsstädning ingår inte städning av skåp och hyllor, vädring av mattor eller fönstertvätt. • 30,50 € / h
<p>Uträttande av ärenden</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 36,70 € / besök (tillfällig klient inom hemvården / stödtjänstclient) • Enligt tidsåtgång (klient som får hemvård regelbundet)

Avgift för måltidstjänst vid gemenskapsboende för äldre

Morgonmål (inkl. kaffe)	2,00 €
Lunch (inkl. kaffe)	8,30 €
Middag (inkl. kaffe)	4,40 €
Kvällsbit (inkl. kaffe)	2,00 €
Måltidstjänst / dag	16,70 € / dag
Hemtransport av matservice / dag	2,20 € / dag
Måltidsavgift / månad	501,00 € / månad

Övriga avgifter vid gemenskapsboende för äldre

Klädvårdstjänst	<ul style="list-style-type: none"> • 12,20 € / gång • max 48,80 € / månad
Verksamhet som främjar socialt umgänge	<ul style="list-style-type: none"> • 37,70 € / månad

Service som stöder rörlighet (färdtjänst) enligt SVL

Service som stöder rörlighet enligt socialvårdslagen § 23 beviljas främst på sociala grunder och utgående från behov. Service som stöder rörligheten ordnas för personer som inte kan använda offentliga färdmedel och som har ett välgrundat behov av färdtjänst och har ett väl motiverat behov utgående från sin individuella livssituation.

Inkomst- och besparingsgränser för 2026 är:

1 450 €/månad ensamboende

2 700 €/månad för par

5 000 € besparing ensamboende

8 000 € besparing för par

Självrisker

Max antal kilometer	Vuxna (19 år ->)
15	2,20 €
22	4,70 €
25	5,50 €
30	6,50 €
35	7,40 €
40	8,10 €
45	8,90 €
50	9,60 €
60	11,20 €
70	12,80 €
80	14,30 €
90	15,60 €
100	16,90 €
110	20,40 €
120	22,00 €
130	23,50 €
140	25,20 €

150	26,30 €
160	27,80 €
170	29,20 €
180	31,10 €
190	32,70 €
200	34,50 €
220	37,20 €
240	40,30 €
260	43,60 €
280	46,60 €
300	49,90 €

Ambulerande familjevård

Familjevårdslag (263/2015)

Under närstående vårdarens ledighet kan ambulerande familjevård ordnas under en del av dygnet i den vårdbehövandes hem. Vårdsområdet ingår ett uppdragsavtal med en familjevårdare som är godkänd av vårdsområdet. Ambulerande familjevårdens avgifter bestäms utifrån antalet servicetimmor.

<p>Ambulerande familjevård hos den vårdbehövande under närstående vårdarens lagstadgade ledighet (ingår ej i avgiftstaket)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 3,40 € (max 6 h) • 6,80 € (6 h – 12 h) • 13,70 € (12 h – 24 h)
--	---

Serviceboende med heldygnsomsorg

I klientavgiftslagen 7 c § bestäms om avgifterna för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg. Ett välfärdsområde får ta ut en månadsavgift av klienten för nämnda service, och den fastställs enligt klientens (samt eventuell makes/makas) nettoinkomster per månad. Avgiften får utgöra högst 85 % av klientens nettoinkomster per månad från vilka först gjorts de avdrag som anges i lagen.

Om klientens make/maka eller sambo fortfarande bor kvar hemma och om personen som flyttar till serviceboende med heldygnsomsorg är den som har större inkomst efter avdrag, får serviceavgiften utgöra högst 42,5 % av den sammanlagda inkomsten. Även i det här fallet ska de avdrag som nämns i lagen först räknas bort från nettoinkomsten. Minst 195 euro ska finnas kvar som disponibla medel för personligt bruk för klienten varje månad. Utredning för fastställande av klientavgiften görs med inkomstutredningsblankett.

Inkomster som ligger till grund för avgift

När en avgift enligt 7 c § bestäms, beaktas klientens (och klientens makes/makas) fortlöpande eller årligen återkommande inkomster minskat med kostnaderna för inkomstens förvärvande samt förskottsinnehållning och förskottsbetalning (nettoinkomster). Inkomster som ligger till grund för fastställande av avgift (10 b §):

- pensioner, även pensioner från utlandet
- vårdbidrag
- årligen återkommande inkomster är till exempel dividend- eller ränteinkomster
- hyresinkomster
- andra regelbundna inkomster
- kalkylerad inkomst av skog

Avdrag från inkomster för beräkning av klientavgift

Följande avdrag ska göras från klientens inkomster innan avgiften för långvarigt serviceboende (10 c och 10 d §)

- Serviceboendets hyra, minskat med bostadsbidrag
- Kostnaderna för läkemedel som förskrivits av en i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården avsedd yrkesutbildad person och som ska ersättas med stöd av sjukförsäkringslagen dras av som faktiska kostnader, dock högst till beloppet av den årssjälvrisk som avses i sjukförsäkringslagen.
- Kostnaderna för andra läkemedel, kliniska näringspreparat och bassalvor än de som är ersättningsgilla enligt sjukförsäkringslagen dras av efter ansökan av klienten eller klientens företrädare, till den del som den yrkesutbildade person inom hälso- och sjukvården som har förskrivit dem har bedömt att de är behövliga för klientens hälsa.

- Grundavgiften för intressebevakarens arvode och vars storlek bestäms med stöd av 44 § 5 mom. i lagen om förmyndarverksamhet (442/1999).
Intressebevakningsfullmäktiges arvode dock högst till beloppet av ovan avsedda grundavgift för intressebevakarens arvode.
- Boendekostnaderna beaktas enligt följande:
  - i fråga om ägobostad beaktas de nödvändiga och skäligena utgifterna för ägobostaden under de senaste sex månaderna. Avdraget gäller så länge utgifterna är aktuella, men högst för sex månader.
  - hyran för en hyresbostad och övriga nödvändiga och skäligena kostnader för boendet under den uppsägningstid för hyresgästen som avses i 52 § i lagen om hyra av bostadslägenhet (481/1995)
  - det bruksvederlag för tre månader för en bostadsrättsbostad som avses i 16 § i lagen om bostadsrättsbostäder (650/1990) och övriga nödvändiga och skäligena kostnader för boendet.

Avgifter för serviceboende med heldygnsomsorg

Månadsavgift för serviceboende med heldygnsomsorg	Enligt klientavgiftslagen
Hyra för servicelägenhet	Enligt serviceenhet
Minimibelopp för personligt bruk	195,00 € / månad
Avgift för basförmödenheter <i>hygienartiklar: wc-papper, duschtvål, schampo, tandborste och -kräm (ej produkter för rengöring av tandproteser) och bassalva (inte receptbelagd)</i>	8,20 € / månad
Tillfällig vård eller intervallvård på serviceboende med heldygnsomsorg (räknas inte med i avgiftstaket)	41,30 € / kalenderdygn
Avgift för närståendevårdarens lagstadgade ledighet	13,70 € / dygn

5. Rehabilitering och psykosocial service

Till Österbottens välfärdsområdes verksamhetsområde Rehabilitering och psykosocial service hör rehabiliterings-, psykosocial- och funktionshinderservice.

5.1 Rehabilitering

Rehabiliteringstjänster ingår som en integrerad del av övrig service inom öppenvård, vård i hemmet, boendeservice och avdelningsvård. Servicen kan erbjudas som digitala tjänster, fysiska besök i hemmet eller på serviceenheter.

Öppenvårdsrehabilitering

Rehabiliteringstjänster är målinriktade och kan vara allt från enskilda terapeutiska insatser till mångprofessionella utrednings- och rehabiliteringsprogram enligt gängse vårdrekommendationer och beprövad erfarenhet. Rehabiliteringsplanen utgör grunden för rehabiliteringen och görs tillsammans med individen utifrån individuella behov och med beaktande av de resurser som finns hos individen och dennes anhöriga.

Bedömning av hjälpmedelsbehov ingår som en naturlig del i rehabiliteringen och ska stöda individen i vardagsfungerandet i hemmet, på arbetet eller på andra viktiga livsområden. Stöd för att klara hemmaboende för äldre ges i form av förebyggande rehabiliteringsinsatser i hemmet samt via regelbunden dagverksamhet. Mångprofessionell hemrehabilitering innebär en intensiv rehabiliteringsperiod som ska öka individens självständighet i vardagen.

Avgiftsfria tjänster
<ul style="list-style-type: none">
• Terapier och vård för barn under 18 år
• Hjälpmedelsutlåning
• Rehabiliteringshandledning för personer med funktionshinder
• Rehabilitering för frontveteraner och krigsinvalider

Fysiatrika polikliniken

Besök hos fysiater	71,30 €
--------------------	---------

Avgifter för vård i serie och terapier

Avgiften kan tas ut för högst 45 vårdtillfällen under ett kalenderår.

	<i>Avgift per vårdtillfälle eller besök</i>
Medicinsk rehabilitering vid sjukhus	19,90 €
Fysioterapi	19,90 €
Talterapi	19,90 €
Näringsterapi	19,90 €
Ergoterapi	19,90 €
Lymfterapi	19,90 €
Hemrehabilitering	19,90 €
Rehabiliteringsgrupper	19,90 €

Motionsgrupper som stöder funktionsförmåga

Grupper som stöder grundläggande rörlighet och funktionsförmåga	40 € / 10 gånger
---	-------------------------

Effektiverad hemrehabilitering

Effektiverad hemrehabilitering	<ul style="list-style-type: none"> • 17,50 € / besök • maximalt 3 besöksavgifter / dygn • ingår i avgiftstaket
--------------------------------	--

5.2 Funktionshinderservice

Funktionshinderservice är service till individer som till följd av sjukdom eller skada har långvariga eller bestående svårigheter att självständigt delta i vardagsaktiviteter. I regel är tjänster som beviljas enligt handikappservicelagen avgiftsfria.

Gällande lagstiftning

Klientavgiftslagen 4 §, 7 c §, 7 g §, 12 §, 14 §, klientavgiftsförordningen 21 §. Lagen om service och stöd på grund av handikapp 380/1987, lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda 591/1977, lagen om funktionshinderservice 675/2023 (trädde i kraft 1.1.2025)

Den nya lagen om funktionshinderservice (675/2023) som trädde i kraft 1.1.2025 ersätter den gamla lagen om service och stöd på grund av handikapp (380/1987) och lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda (519/1977). Den nya lagen om funktionshinderservice innefattar en övergångsperiod på tre år. Under övergångsperioden ska beslut som fattats med stöd av den gamla lagen om service och stöd på grund av handikapp och den gamla lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda ändras så att de stämmer överens med den nya lagen om funktionshinderservice. Lagen om ändring av lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (678/2023) har ändrats så att den motsvarar tjänsterna i den nya lagen om funktionshinderservice, och ändringarna trädde i kraft 1.1.2025.

Klientens avgifter bestäms enligt gällande lagstiftning och beslut.

Om ett beslut om funktionshinderservice eller ett beslut enligt lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda tagits på basis av de bestämmelser som gällde före den 1 januari 2025 bestäms klientavgiften eller avgiftsfriheten enligt de bestämmelser i klientavgiftslagen som var i kraft före den 1 januari 2025.

Om ett beslut om funktionshinderservice eller ett beslut enligt lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda tagits på basis av de bestämmelser som trädde i kraft den 1 januari 2025 bestäms klientavgiften eller avgiftsfriheten enligt de bestämmelser i klientavgiftslagen som trädde i kraft den 1 januari 2025.

Avgiftsfria tjänster när klientens tjänster har ordnats med stöd av lagen om service och stöd på grund av handikapp (380/1987) eller lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda (519/1977)

Följande tjänster är avgiftsfria enligt lagen om service och stöd på grund av handikapp (380/1987)

- rehabiliteringshandledning och anpassningsträning samt annan service som behövs för att syftet med denna lag ska nås (8 §)
- dagverksamhet, med undantag av transporter och måltider (8 §)
- personlig assistans och specialservice i anslutning till serviceboende som beviljats med stöd av lagen och förordningen om service och stöd på grund av handikapp. En avgift för personlig assistans och specialservice i anslutning till serviceboende får ändå tas ut om personen får ersättning för dem med stöd av någon annan lag än

lagen om service och stöd på grund av handikapp (380/1987), såsom med stöd av olycksfalls- eller trafikförsäkringslagen.

- undersökningar som behövs för att utreda om en person är berättigad till service och stöd enligt lagen om service och stöd på grund av handikapp (11 §)

Följande tjänster är avgiftsfria enligt lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda (519/1977)

- specialomsorger (vård och omsorg)
- transport till specialomsorger
- partiellt uppehälle för unga under 16 år och läropliktiga till utgången av det läsår då de fyller 16 år

Följande tjänster är avgiftsfria för klienter med stöd av den nya lagen om funktionshinderservice (675/2023) fr.o.m. 1.1.2025

- träning (7 §), en avgift tas ändå ut för uppehälle och stöd för rörligheten i samband med träning
- personlig assistans (9 §)
- särskilt stöd för delaktigheten (12 §)
- krävande multiprofessionellt stöd (16 §), en avgift tas ändå ut för uppehälle
- stöd för boendet (18 §), en avgift tas ändå ut för uppehälle
- stöd för boende för barn (19 §)
- stöd för tillgängligt boende (22 §)
- kortvarig omsorg (24 §), en avgift tas ändå ut för uppehälle
- dagverksamhet (25 §), en avgift tas ändå ut för uppehälle
- arbetsverksamhet för personer med utvecklingsstörning (27 §), en avgift tas ändå ut för uppehälle
- stöd för rörligheten (28 §). Välfärdsområdet tar ut en avgift som högst motsvarar avgiften för den kollektivtrafik som står till förfogande på orten eller någon annan därmed jämförbar skälig avgift.
- Annan service som avses i 34 § i lagen om funktionshinderservice och som behövs för att syftet med denna lag ska nås
- stöd i att fatta beslut (14 §) när servicen börjar ordnas från och med 1.1.2025

Alla ovanstående tjänster som hänför sig till den hjälp och det stöd som avses i lagen om funktionshinderservice är avgiftsfria.

Dessutom är följande tjänster avgiftsfria:

- uppehälle i samband med kortvarig omsorg som ordnas som morgon- och eftermiddagsverksamhet (24 §)
- resor till dagverksamhet (25 §) och arbetsverksamhet för personer med utvecklingsstörning (27 §) (om klienten har särskilda svårigheter att röra sig och inte självständigt kan använda kollektivtrafiken utan oskäligt stora svårigheter)
- tjänster som ingår i stöd för boende och i stöd för boende för barn som ordnas i hemmet.

Då en person beviljats ersättning för stöd för boende och personlig assistans med stöd av någon annan lag än lagen om funktionshinderservice tas en avgift ut som motsvarar den ersättning som personen beviljats för dessa tjänster.

Följande tjänster i lagen om ändring av lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda som trädde i kraft 1.1.2025 är avgiftsfria:

- specialomsorger och transporter mellan verksamhetsenheter av person som förordnats specialomsorger oberoende av sin vilja eller till föregående undersökningar

Dag- och arbetsverksamhet

Klientens service har ordnats med stöd av lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda (519/1977):

Transporter till verksamhet som ges med stöd av lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda är avgiftsfria.

Klientens service har ordnats med stöd av lagen om service och stöd på grund av handikapp (380/1987):

Transport till dagverksamhet: Välfärdsområdet tar ut en avgift som högst motsvarar avgiften för den kollektivtrafik som står till förfogande på orten eller någon annan därmed jämförbar skälig avgift.

Klientens service har ordnats i enlighet med den nya lagen om funktionshinderservice (675/2023):

Resor till dagverksamheten enligt § 25 eller arbetsverksamhet för personer med utvecklingsstörning § 27 är avgiftsfria om personen med funktionsnedsättning har särskilda svårigheter att röra sig och inte självständigt kan använda kollektivtrafiken utan oskäligt stora svårigheter.

För alla ovanstående dag- och arbetsverksamhetsformer tas en klientavgift ut för måltider på basis av användningen:

Lunch (inkl. kaffe)	6,80 €
Mellanmål eller kaffe + bulle	1,50 €
Endast kaffe	1,00 €

Skolelevers morgon-, eftermiddags- och semesterverksamhet

Klientens service har ordnats med stöd av lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda (519/1977):

- resor till morgon-, eftermiddags- och semesterverksamhet är avgiftsfria
- ingen avgift tas ut för uppehållet av unga under 16 år
- av andra tas en avgift ut för måltider på basis av användningen

Klientens service har ordnats med stöd av den nya lagen om funktionshinderservice (675/2023):

- Nödvändiga resor till kortvarig omsorg ordnas för person med funktionsnedsättning i form av stöd för rörligheten i enlighet med 28§ i lagen om funktionshinderservice.
- För resor till morgon-, eftermiddags- och semesterverksamhet uppbärs av 7-18 åringar alltid den lägsta självriskan för stöd för rörligheten oavsett hur lång resan är, i de fall att den funktionsnedsatta personen inte omfattas av avgiftsfria resor
- en måltidsavgift tas ut på basis av användningen

	Över 16-åringar	Under 16-åringar
Morgonmål	2,00 €	1,30 €
Lunch	6,80 €	3,50 €
Mellanmål	1,50 €	1,30 €

Avgifter för kortvarig boendeservice som ges med stöd av funktionshinderlagen, specialomsorgslagen och närståendevårdslagen

Med kortvarig boendeservice avses ett boendebehov, en boendeutvärderingsperiod eller en boendeträningsperiod som oavbrutet varar i under en månad.

Resor till verksamhet som ges med stöd av specialomsorgslagen är avgiftsfri. I övriga fall svarar klienten själv för transportkostnaderna.

Lagstadgad ledighet för närståendevårdare (avgiften berör över 16-åringar)

Avgift för tjänster som erbjuds under en närståendevårdares lagstadgade ledighet	13,70 € / dygn
--	----------------

Under 16-åringar, kortvarig boendeservice

För tillfällig boendeservice, intervallboende och kortvarig familjevård uppbärs som klientavgift avgift för måltider på basis av användningen.

Morgonmål	1,30 €
Lunch	3,50 €
Mellanmål	1,30 €
Middag	3,10 €
Kvällsbit	1,30 €
Måltidsavgift / dag	10,50 €

Över 16-åringar, kortvarig boendeservice

Tillfälligt boende, intervallboende, kortvarig familjevård (Dessutom en avgift för måltider på basis av användning.)	23,70 € / per kalenderdygn
Morgonmål	2,00 €
Lunch	6,80 €
Mellanmål	1,50 €
Middag	4,40 €
Kvällsbit	2,00 €
Måltidsavgift / dag	16,70 €

För över 16-åringars deldygnsboservice (max 8 timmar) uppbärs måltidsavgifter på basis av användning. För boendeservice som varar i över 8 timmar tar man dessutom ut en dygnavgift för tillfälligt boende.

Boendeträning

Boendeträning, stödboende Stella	7,00 € / kalenderdygn
----------------------------------	------------------------------

Kortvarig anstaltsvård (under 3 månader)*

Kortvarig anstaltsvård	71,50 € / vårddag
Kortvarig anstaltsvård efter att avgiftstaket nåtts	26,80 € / vårddag
Kortvarig anstaltsvård, deltid (dag-/nattvård)	32,80 € / vårddag

* utvärderings-, kris- och rehabiliteringsperiod samt specialomsorg oberoende av klientens vilja

Långvarig boendeservice som tillhandahålls med stöd av funktionshinderlagen och specialomsorgslagen

Klienten står själv för hyra, el- och vattenavgifter (kan höra till hyran), måltider, andra utgifter förknippade med livet i vardagen och kostnader för uppehälle. På basis av specialomsorgslagen och funktionshinderlagen tar man ut en avgift för uppehållet (ingen avgift tas ut för den vård och omsorg som ges av personalen). Med uppehälle avses sådana utgifter som klienten skulle ha i vart fall. Full hyra och vatten- och/eller elavgift uppbärs om klienten är borta i en hel månad.

Långvarigt serviceboende dygnet runt för över 16-åringar

Avgift för uppehälle som ansluter sig till boende	
El (ifall inte el ingår i hyran)	26,00 € / månad
Vatten (ifall vatten inte ingår i hyran)	23,20 € / månad
Avgift för användning av apparater, utrustning, möbler och förnödenheter i gemensamma allmänna utrymmen	
a. inklusive användning av enhetens tvättstuga	37,70 € / månad
b. exklusive användning av enhetens tvättstuga	30,10€ / månad

Valfria	
Användning av bastu	3,80 € / gång
Användning av enhetens städredskap och rengöringsmedel för det egna rummet	5,10 € / månad
<p>Hygienartiklar</p> <p>Toalettpapper, duschtvål, schampo, tandborste och -kräm (inte produkter för rengöring av tandproteser), bassalva (inte receptbelagda), kan köpas via boendeenheten</p> <p>Klienten ska i huvudsak själv sörja för sina hygienartiklar.</p>	13,70 € / månad
Måltidsavgifter	
Morgonmål	2,00 €
Lunch	6,80 €
Mellanmål	1,50 €
Middag	4,40 €
Kvällsbit	2,00 €
Måltidsavgift / dag	16,70 €

Stöd för boende för barn utanför hemmet

Om det är motiverat med beaktande av familjens förutsättningar för försörjning och familjens underhållsansvar kan välfärdsområdet, när barnet med stöd av 19 § i lagen om funktionshinderservice bor utanför hemmet, av barnets föräldrar för stöd för boendet för barn utanför hemmet till följd av kostnader som uppkommit för underhåll av barnet ta ut en avgift, som får vara högst lika stor som det underhållsbidrag som bestäms med stöd av 1–3 § i lagen om underhåll för barn.

Den avgift som med stöd av 1–3 mom. tas ut av barnet och föräldrarna kan sammanlagt uppgå till högst 534,60 euro per månad (2026).

När välfärdsområdet tar ut avgiften av barnet ska det se till att barnet till sitt förfogande har ett belopp för personligt bruk, som för ett barn som bor i familjevård är minst det belopp för personligt bruk vid långvarig familjevård som anges i 7 c § 3 mom. och för ett barn som bor i ett litet gruppboendehem minst det belopp för personligt bruk vid långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg som anges i 7 c § 3 mom.

Vid frånvaro minskar månadsavgiften i relation till antalet frånvarodagar (hela dygn). Avgiften för ett dygn räknas som 1/30 av månadsavgiften.

Exempel:

Barnet far hem till föräldrarna på fredag efter skolan och kommer tillbaka till boendet på söndag kväll. Det betyder att en frånvarodag (lördagen) dras av från månadsavgiften. För en månadsavgift på 534,60 euro så innebär detta att 17,82 euro (534,60 euro/30) dras av för ett dygn, d.v.s. den månaden blir månadsavgiften 516,78 euro.

Serviceboende

Serviceboende lämpar sig för en person som behöver lite hjälp, stöd och handledning i sin vardag. Hjälp, stöd och handledning fås enligt servicebehovet på morgonen, dagen, kvällen och veckosluten. Det finns ingen personal på plats nattetid.

Avgift för uppehälle som ansluter sig till boende	
El (ifall inte el ingår i hyran eller klienten har eget elavtal)	26,00 € / månad
Vatten (ifall vatten inte ingår i hyran eller klienten har eget vattenavtal)	23,20 € / månad
Avgift för användning av apparater, utrustning, möbler och förnödenheter i gemensamma allmänna utrymmen	
a. inklusive användning av enhetens tvättstuga	37,70 € / månad
b. exklusive användning av enhetens tvättstuga	30,10€ / månad
Valfria	
Användning av bastu	3,80 € / gång
Användning av enhetens städredskap och rengöringsmedel för det egna rummet	5,10 € / månad
Måltidsavgifter	
Morgonmål	2,00 €
Lunch	6,80 €
Mellanmål	1,50 €
Middag	4,40 €
Kvällsbit	2,00 €
Måltidsavgift / dag	16,70 €

Stödboende

Med stödboende avses självständigt boende där man erbjuds stöd efter det egna individuella behovet.

Ifall man i stödboendet står i ett hyresförhållande till välfärdsområdet så faktureras användning av bastu och tvättstuga enligt följande:

Valfria	
Användning av bastu	3,80 € / gång
Användning av tvättstuga	3,80 € / gång

Långvarig familjevård för över 16-åringar (över 3 månader)

Om familjevård ingår i en utvecklingsstörd persons specialomsorgsprogram är specialomsorgen avgiftsfri med vissa undantag som nämns i lagen, men en avgift för uppehälle kan tas ut.

I familjevård kan kostnader som föranleds av boende, mat och övrigt uppehälle betraktas som uppehälle, såsom exempelvis apparater och utrustning som sammanvänds i familjevårdshemmets gemensamma utrymmen samt produkter för personlig hygien (förutom blöjor), klädvård, städning och rengöring samt skäliga rekreations- och reskostnader.

Avgift för uppehälle som ansluter sig till boende	439,40 € / månad (råvarukostnader för måltider 8,14 € / dygn, andel för hyra 152,50 € / månad och kostnader för annat uppehälle 42,70 € / månad)
---	--

Långvarig anstaltsvård (över 3 månader)

Avgifterna för långvarig anstaltsvård utgår från 7 c § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992), och avgifterna för kortvarig anstaltsvård i enlighet med 12 § i förordningen om klientavgifter inom social- och hälsovården (912/1992). Avgiften för långvarig anstaltsvård tas ut från den dag vården inleds, om dygnetruntvården beräknas fortgå längre än 3 månader. I annat fall bestäms avgiften efter det att personen varit i anstaltsvård i över 3 månader, och personen bedöms behöva fortsatt vård. Avgiften är högst 85 % av klientens nettoinkomst per månad, och klienten bör garanteras minst 131 euro per månad för personligt bruk. I avgiften ingår boende, mat och läkemedel.

Övriga avgifter för funktionshinderservice

Kilometerersättning/utgift för användning av boendeenhetens bil	0,33 €/km
Kaffe vid sammankomster	1,50 € (kaffe + bulle) 1,00 € (endast kaffe)

Service som stöder rörlighet (färdtjänst) enligt funktionshinderlagen

En person med funktionsnedsättning har rätt att få sådant skäligt stöd för rörligheten som personen behöver när personen på grund av sin funktionsnedsättning har särskilda svårigheter att röra sig och personen inte självständigt kan anlita offentlig kollektivtrafik utan oskäligt stora svårigheter.

Stöd för rörlighet ska ordnas för:

- resor till och från arbete och studier
- resor i anslutning till verksamhet och arbetsverksamhet i sysselsättnings syfte enligt 27 d och e § i den gamla socialvårdslagen (710/1982), samt
- resor i anslutning till annan normal livsföring.

För färdtjänsten uppbärs som självrisk en avgift som motsvarar avgiften för kollektivtrafik eller någon annan därmed jämförbar skälig avgift. (Klientavgiftslagen 7 f §)

Självrisker

Max antal kilometer	Vuxna (19 år ->)	Barn och unga (7 – 18 år)
15	2,20 €	2,00 €
22	4,70 €	2,80 €
25	5,50 €	4,00 €
30	6,50 €	4,20 €
35	7,40 €	4,50 €
40	8,10 €	5,00 €
45	8,90 €	5,40 €
50	9,60 €	5,80 €
60	11,20 €	6,80 €
70	12,80 €	7,80 €
80	14,30 €	8,70 €

90	15,60 €	9,50 €
100	16,90 €	10,30 €
110	20,40 €	12,40 €
120	22,00 €	13,40 €
130	23,50 €	14,30 €
140	25,20 €	15,40 €
150	26,30 €	16,00 €
160	27,80 €	17,00 €
170	29,20 €	17,80 €
180	31,10 €	19,00 €
190	32,70 €	19,90 €
200	34,50 €	21,00 €
220	37,20 €	22,70 €
240	40,30 €	24,60 €
260	43,60 €	26,60 €
280	46,60 €	28,40 €
300	49,90 €	30,40 €

5.3 Psykosocial service

Till den psykosociala servicen hör mentalvårds-, beroendevårds- och missbrukarvårdstjänster. Servicen ordnas inom både primärvården, socialvården och den specialiserade sjukvården. Servicen produceras som tjänster inom öppenvård, avdelningsvård och rehabilitering i slutenvård.

Avgiftsfria tjänster

- Polikliniska vård-, handlednings- och rådgivningstjänster på både bas- och specialsjukvårdsnivå, samt icke brådskande och akut psykosocialt stöd
- Undersökning av den psykiska hälsan på både bas- och specialsjukvården, vård och medicinsk rehabilitering, samt undersökning, vård och medicinsk rehabilitering i anslutning till beroendevården
- Socialarbete, socialhandledning och social rehabilitering inom öppenvården
- Dagverksamhet och dagavdelningsverksamhet för rehabiliteringsklienter inom mental- och beroendevården

Avgift för oanvänd service

Avgift för icke annullerad tid eller för sent avbokad tid	60,60 €	<ul style="list-style-type: none"> • Tas ut av personer som fyllt 18 år. • Avbokning bör ske minst en vardag före besökstiden. • Avgift kan tas ut även om besöket i sig skulle vara avgiftsfritt.
---	----------------	---

Vårdavdelningar

Kortvarig anstaltsvård inom psykiatri	32,80 € / vård dag	<ul style="list-style-type: none"> • Uppbärs per kalenderdygn • Barn under 18 år faktureras för högst 7 vård dagar / kalenderår • "Avgifter får inte heller tas ut för observationstid enligt 9 § i mentalvårdslagen, om inte den som tagits in för observation på basis av observationen meddelas ett sådant beslut om vård oberoende av patientens vilja som avses i 8 § i den lagen." (Förordningen om klientavgifter 12 §)
Beroende-vårdsrehabilitering på anstalt	71,50 € / vård dag	<ul style="list-style-type: none"> • Pixnekliniken • Beroendepsykiatrisk avdelning: avgiftning • Beroendepsykiatrisk avdelning: inledning av substitutionsbehandling • Missbruksrehabilitering som tillhandahålls som köptjänst, dvs. missbruksrehabilitering på avdelning • Uppbärs per kalenderdygn

Beroende- vårdsrehabilitering på anstalt (frikort)	26,80 € / vård dag	<ul style="list-style-type: none"> • Pixnekliniken • Beroendepsykiatrisk avdelning: avgiftning • Beroendepsykiatrisk avdelning: inledning av substitutionsbehandling • Missbruksrehabilitering som tillhandahålls som köptjänst, dvs. missbruksrehabilitering på avdelning • Uppbärs per kalenderdygn
---	---------------------------	--

Stödboende i eget hem eller i en serviceproducents stödbostad

Servicen främjar rehabiliteringen för klienter inom mentalvård och missbrukarvård och stöder deras boende och vardag. Klienterna bor antingen i sitt eget hem (hyres- eller ägarbostad) eller i en stödbostad på en serviceproducents boendeenhet. Servicen ges utgående från en bedömning av servicebehovet, tjänsteinnehavarbeslut av socialarbetare och en klient- och rehabiliteringsplan.

Avgiften för fortlöpande och regelbunden service i hemmet bestäms utgående från betalningsgrunderna för servicen (10 e § i klientavgiftslagen). Serviceavgiften bestäms utgående från antalet servicetimmar som antecknats i servicebeslutet, klientens betalningsförmåga och familjens storlek. Se tabell:

Tabell: Avgifter för fortlöpande och regelbunden service i hemmet samt för långvarig boendeservice

Familjens storlek, antal personer	1	2	3	4	5	6
Inkomstgräns, €/månad	699	1290	2025	2503	3030	3481

Servicetimmar per månad	Betalningsprocent enligt familjens storlek					
	1 person	2 personer	3 personer	4 personer	5 personer	6 personer eller fler
4 timmar eller mindre	8.00	7.00	6.00	6.00	6.00	6.00
5	10.00	8.75	7.50	7.50	7.50	7.50
6	12.00	10.50	9.00	9.00	9.00	9.00
7	14.00	12.25	10.50	10.50	10.50	10.50

8	16.00	14.00	12.00	12.00	12.00	12.00
9	17.00	14.75	12.50	12.50	12.50	12.00
10	18.00	15.50	13.00	13.00	13.00	12.00
11	19.00	16.25	13.50	13.50	13.50	12.00
12	20.00	17.00	14.00	14.00	14.00	12.00
13	21.00	17.75	14.50	14.50	14.00	12.00
14	22.00	18.50	15.00	15.00	14.00	12.00
15	23.00	19.25	15.50	15.50	14.00	12.00
16	24.00	20.00	16.00	16.00	14.00	12.00
17	24.50	20.50	16.50	16.00	14.00	12.00
18	25.00	21.00	17.00	16.00	14.00	12.00
19	25.50	21.50	17.50	16.00	14.00	12.00
20	26.00	22.00	18.00	16.00	14.00	12.00
21	26.50	22.50	18.50	16.00	14.00	12.00
22	27.00	23.00	19.00	16.00	14.00	12.00
23	27.50	23.50	19.00	16.00	14.00	12.00
24	28.00	24.00	19.00	16.00	14.00	12.00
25	28.50	24.00	19.00	16.00	14.00	12.00
26	29.00	24.00	19.00	16.00	14.00	12.00
27	29.50	24.00	19.00	16.00	14.00	12.00
28	30.00	24.00	19.00	16.00	14.00	12.00
29	30.50	24.00	19.00	16.00	14.00	12.00
30	31.00	24.00	19.00	16.00	14.00	12.00
31	31.50	24.00	19.00	16.00	14.00	12.00
32	32.00	24.00	19.00	16.00	14.00	12.00
33	32.50	24.00	19.00	16.00	14.00	12.00
34	33.00	24.00	19.00	16.00	14.00	12.00
35	33.50	24.00	19.00	16.00	14.00	12.00
36	34.00	24.00	19.00	16.00	14.00	12.00
37	34.50	24.00	19.00	16.00	14.00	12.00
38 eller mera	35.00	24.00	19.00	16.00	14.00	12.00

Då serviceavgiften bestäms beaktas inkomsterna i enlighet med det som föreskrivs i 10 f § av klientavgiftslagen.

Månadsavgift för stödboende	Enligt 10 e § i av klientavgiftslagen
Hyra för stödbostad	Enligt serviceenheten
Medel för personligt bruk (innehåller måltidskostnader)	Enligt det grundläggande utkomststödets grunddel

Gemenskapsboende

Service främjar rehabiliteringen för klienter inom mentalvård och missbrukarvård och stöder deras boende och vardag. Klienterna bor i en bostad på en serviceproducentens boendeenhet. Service ges utgående från en bedömning av servicebehovet, tjänsteinnehavarbeslut av socialarbetare och en klient- och rehabiliteringsplan.

Avgiften för fortgående och regelbunden service i hemmet bestäms utgående från betalningsgrunderna för service (10 e § i klientavgiftslagen). Serviceavgiften bestäms utgående från antalet servicetimmor som antecknats i servicebeslutet, klientens betalningsförmåga och familjens storlek. Se tabell: **Avgifter för fortlöpande och regelbunden service i hemmet samt för långvarig boendeservice.**

Månadsavgift för serviceboende	Enligt 10 e § av klientavgiftslagen
Hyra för servicebostad	Enligt serviceenheten
Avgift för basförmödenheter hygienartiklar: wc-papper, duschtvål, schampo, tandborste och -kräm (ej produkter för rengöring av tandproteser), bassalva (inte receptbelagd)	13,70 € / månad

Måltidsavgift max/dag	16,70 €
Frukost	2,00 €
Lunch	6,80 €
Eftermiddagskaffe	1,50 €
Middag	4,40 €
Kvällsbit	2,00 €
Medel för personligt bruk (inneholder måltidskostnader)	Enligt det grundläggande utkomststödets grunddel
Användning av tvättstuga	3,80 € / gång
Användning av bastu	3,80 € / gång
Tillfällig vård, intervallvård Tillfälligt boende, intervallboende (räknas inte in i avgiftstaket, inkluderar inte måltider)	23,70 € / kalenderdygn

Serviceboende med heldygnsomsorg

Service främjar rehabiliteringen inom mentalvård och missbrukarvård och stöder boendet och vardagen för klienter som har behov av service dygnet runt. Klienterna bor i en bostad på en serviceproducentens boendeenhet. Service ges utgående från en bedömning av servicebehovet, tjänsteinnehavarbeslut av socialarbetare och en klient- och rehabiliteringsplan.

Serviceavgiften bestäms i enlighet med 7 § i klientavgiftslagen. Avgiften fastställs enligt klientens (och eventuell makes/makas) nettoinkomster per månad. Avgiften får utgöra högst 85 procent av klientens nettoinkomster per månad från vilka först gjorts de avdrag som anges i lagen. Om klientens make/maka eller sambo fortfarande bor kvar hemma och om personen som flyttar till serviceboende med heldygnsomsorg är den som har större inkomst efter avdrag, får serviceavgiften utgöra högst 42,5 procent av den sammanlagda månatliga inkomsten. Även i det här fallet ska de avdrag som nämns i lagen först räknas bort från nettoinkomsten. När avgiften för serviceboende med heldygnsomsorg bestäms, beaktas klientens (eller klientens makes/makas) fortlöpande eller årligen återkommande inkomster minskat med kostnaderna för inkomstens förvärvande samt förskotts innehållning och förskottsbetalning (nettoinkomster).

Inkomster som ligger till grund för fastställande av avgift (10 b §):

- pensioner, även pensioner från utlandet
- vårdbidrag
- årligen återkommande inkomster är till exempel dividend- eller ränteinkomster
- hyresinkomster
- andra regelbundna inkomster
- kalkylerad inkomst av skog.

Följande avdrag ska göras från klientens inkomster innan avgiften för långvarigt serviceboende fastställs (10 c § och 10 d §):

- Serviceboendets hyra, minskat med bostadsbidrag.
- Kostnaderna för läkemedel som förskrivits av en i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården avsedd yrkesutbildad person och som ska ersättas med stöd av sjukförsäkringslagen dras av som faktiska kostnader, dock högst till beloppet av den årssjälvrisk som avses i sjukförsäkringslagen.
- Kostnaderna för andra läkemedel, kliniska näringspreparat och bassalvor än de som är ersättningsgilla enligt sjukförsäkringslagen dras av efter ansökan av klienten eller klientens företrädare, till den del som den yrkesutbildade person inom hälso- och sjukvården som har förskrivit dem har bedömt att de är behövliga för klientens hälsa.
- Grundavgiften för intressebevakarens arvode och vars storlek bestäms med stöd av 44 § 5 mom. i lagen om förmyndarverksamhet (442/1999).
- Fullmäktiges arvode dock högst till beloppet av ovan avsedda grundavgift för intressebevakarens arvode.
- Boendekostnaderna beaktas enligt följande:
  - I fråga om ägarbostad beaktas de nödvändiga och skäligena utgifterna för ägarbostaden under de senaste sex månaderna. Avdraget gäller så länge utgifterna är aktuella, men högst för sex månader.
  - Hyran för en hyresbostad och övriga nödvändiga och skäligena kostnader för boendet under den uppsägningstid för hyresgästen som avses i 52 § i lagen om hyra av bostadslägenhet (481/1995).
  - Det bruksvederlag för tre månader för en bostadsrättsbostad som avses i 16 § i lagen om bostadsrättsbostäder (650/1990) och övriga nödvändiga och skäligena kostnader för boendet.

För personligt bruk ska klienten ha minst 195 euro i månaden till sitt förfogande. För att fastställa klientavgiften ska inkomstutredningsblankett fyllas i.

Månadsavgift för serviceboende med heldygnsomsorg	Enligt 7 § av klientavgiftslagen
Hyra för servicebostad	Enligt serviceenheten
Avgift för basförmödenheter hygienartiklar: wc-papper, duschtvål, schampo, tandborste och -kräm (ej produkter för rengöring av tandproteser), bassalva (inte receptbelagd)	13,70 € / månad
Minimibelopp för personligt bruk	195,00 € / mån
Tillfällig vård eller intervallvård på serviceboende med heldygnsomsorg (räknas inte med i avgiftstaket)	41,30 € / kalenderdygn

Dag- och arbetsverksamhet

Inom dagverksamheten tas måltidsavgift ut på basis av användning.

Lunch (inkl. kaffe)	6,80 €
Mellanmål eller kaffe + bulle	1,50 €
Endast kaffe	1,00 €

Övriga avgifter

Kilometerersättning/avgift för användning av boendeenhetens bil	0,33 €/km
---	------------------

6. Service för barnfamiljer och barnskydd

Hemservice för barnfamiljer

Tillfällig hemservice för barnfamiljer

Tillfällig hemservice för barnfamiljer	<ul style="list-style-type: none"> • 15,60 € (3 h eller mindre) • 31,20 € (över 3 h)
--	---

Regelbunden hemservice

För regelbundna besök betalar klienten en månadsavgift som baserar sig på bruttointkomsterna, familjens storlek och omfattningen av servicen (Klientavgiftslagen 7 b §).

I Österbottens välfärdsområde tas en månadsavgift ut för regelbunden hemservice om den pågår i minst två månader och antalet besök överskrider två besök per vecka.

Inkomstgränser och avgifter för fortgående och regelbunden hemvård

Familjens storlek, antal personer	1	2	3	4	5	6
Inkomstgräns, euro/månad	699	1290	2025	2503	3030	3481

Servicetimmar per månad	Betalningsprocent enligt familjens storlek					
	1 person	2 personer	3 personer	4 personer	5 personer	6 personer eller fler
4 timmar eller mindre	8,00	7,00	6,00	6,00	6,00	6,00
5	10,00	8,75	7,50	7,50	7,50	7,50
6	12,00	10,50	9,00	9,00	9,00	9,00
7	14,00	12,25	10,50	10,50	10,50	10,50
8	16,00	14,00	12,00	12,00	12,00	12,00
9	17,00	14,75	12,50	12,50	12,50	12,00
10	18,00	15,50	13,00	13,00	13,00	12,00
11	19,00	16,25	13,50	13,50	13,50	12,00
12	20,00	17,00	14,00	14,00	14,00	12,00

13	21,00	17,75	14,50	14,50	14,00	12,00
14	22,00	18,50	15,00	15,00	14,00	12,00
15	23,00	19,25	15,50	15,50	14,00	12,00
16	24,00	20,00	16,00	16,00	14,00	12,00
17	24,50	20,50	16,50	16,00	14,00	12,00
18	25,00	21,00	17,00	16,00	14,00	12,00
19	25,50	21,50	17,50	16,00	14,00	12,00
20	26,00	22,00	18,00	16,00	14,00	12,00
21	26,50	22,50	18,50	16,00	14,00	12,00
22	27,00	23,00	19,00	16,00	14,00	12,00
23	27,50	23,50	19,00	16,00	14,00	12,00
24	28,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
25	28,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
26	29,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
27	29,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
28	30,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
29	30,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
30	31,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
31	31,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
32	32,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
33	32,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
34	33,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
35	33,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
36	34,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
37	34,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
38 eller mera	35,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00

Exempel på beräkning: Bruttoinkomster 3500 euro/månad – 2025 euro (avdrag för ett hushåll med tre personer) x 0,18 (betalningsprocent om servicebehovet är 20 h/mån) = 265,50 euro / månad i hemserviceavgift

Avgifter inom barnskyddet

Tillämpad lagstiftning: klientavgiftslagen 7 § och 14 §, klientavgiftsförordningen 20 §, barnskyddslagen 417/2007 19 § och 77 §, lagen om underhåll för barn 704/1975, barnbidragslagen 11 §, lagen om underhållsstöd 11 §, lagen om utkomstskydd för arbetslösa 9 §, lagen om handikappförmåner 27 §, lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner 48 §.

I enlighet 4 § 4 punkten i klientavgiftslagen är vården av barn och unga personer enligt barnskyddslagen avgiftsfri. I enlighet med 7 § i klientavgiftslagen kan en avgift med avvikelse från 4 § 4 punkten uppbäras med stöd av barnskyddslagen för ersättande av kostnaderna för familje- eller anstaltsvård eller boendeservice som enligt barnskyddslagen har getts ett barn i form av stödåtgärd inom den öppna vården, vård utom hemmet eller eftervård. Med stöd av

ovan nämnda speciallagar kan förmåner betalade av Folkpensionsanstalten tas ut av barnet eller barnets föräldrar för ersättande av vården utom hemmet.

Avgifter som uppbärs av föräldrar

För ersättande av kostnaderna för familje- eller anstaltsvård eller boendeservice som enligt barnskyddslagen har getts ett barn i form av stödåtgärd inom den öppna vården, vård utom hemmet eller eftervård kan en avgift uppbäras av föräldrarna då det är motiverat med beaktande av de berörda personernas utkomstmöjligheter och vårdsynpunkter. Avgiften får vara högst lika stor som det underhållsbidrag som bestäms med stöd av 1-3 §§ i lagen om underhåll för barn (Klientavgiftslagen 7 § 1 mom.).

Den avgift som tas ut av föräldrarna fördelas mellan föräldrarna enligt deras betalningsförmåga (Klientavgiftsförordningen 20 § 1 mom.). Vid bedömandet av storleken på den avgift som ska uppbäras av föräldrarna beaktas deras ålder, arbetsförmåga och möjligheter att delta i förvärvsarbete, beloppet av tillbudsstående medel samt deras övriga på lag grundade underhållsansvar samt barnets förmåga och möjligheter att självt svara för sitt underhåll samt sådana omständigheter som gör att barnets underhåll inte medför kostnader för föräldrarna eller att dessa kostnader är ringa (Lagen om underhåll för barn 2 §). Betalade förmåner börjar uppbäras när placeringen varar i över 1 månad. När det gäller långvariga placeringar börjar förmåner, som kräver att man upprättat ett separat avtal, uppbäras inom 4 månader.

Avgifter som uppbärs av barn eller ungdom

Välfärdsområdet kan utan att fastställa avgiften uppbära och lyfta underhållsbidrag till barnet för den tid barnet får familje- eller anstaltsvård eller boendeservice med stöd av barnskyddslagen samt använda bidragen för att ersätta kostnaderna för familje- eller anstaltsvården eller boendeservicen (klientavgiftslagen 7 § 2 mom.). För ersättande av kostnaderna för familje- eller anstaltsvård eller boendeservice som avses i barnskyddslagen kan uppbäras en skälig avgift som ska betalas med barnets eller den unga personens övriga inkomster, ersättningar eller fordringar enligt 14 § i klientavgiftslagen. Barnets/den unga personens inkomster, ersättningar eller fordringar enligt § 14 i klientavgiftslagen:

- pensioner
- livränta
- underhållsbidrag
- understöd
- andra löpande eller som engångsbelopp inflytande inkomster, ersättningar eller fordringar (till exempel studiestöd, handikappbidrag, rehabiliteringspenning)

Den avgift som tas ut av ett barn eller en ung person får uppgå till högst 2190,50 euro per månad. Avgiften får dock inte överstiga kostnaderna för att producera servicen. (klientavgiftsförordningen, 20 § 2 mom.) Varje kalendermånad ska medel reserveras i syfte att hjälpa barnet eller den unga personen att klara sig på egen hand till ett belopp som motsvarar minst 40 procent av barnets eller den unga personens inkomster, ersättningar

eller tillgodohavanden enligt 14 § i klientavgiftslagen, högst 60 procent får användas till ersättning för vård. Barnbidrag beaktas inte då beloppet räknas ut. (Barnskyddslagen 77 §).

Klientavgifter

Om föräldern inte nås eller om föräldern inte vill göra ett avtal om underhåll, kan hen åläggas klientavgift inom barnskydd i enlighet med 7 § i klientavgiftslagen eller så ansöker man om underhåll av tingsrätten. Klientavgifter räknas in i barnets medel för eget hushåll enligt samma principer som andra förmåner som uppbärs av barnet eller föräldern. Det finns inget juridiskt hinder för att räkna in klientavgifter i medel för eget hushåll.

Grunder för fastställande av klientavgifter inom barnskyddet

Bestämningsgrunderna för klientavgifter avviker för tillfället från grunderna för underhållsbidrag. Lagen specificerar inte desto noggrannare hur avgiften ska åläggas föräldrarna. I Österbottens välfärdsområde uppbärs av föräldrar, som inte har underhållsbidrag eller då underhållsbidrag inte uppbärs, klientavgift inom barnskydd i enlighet med tabellen nedan:

Inkomstnivå (netto)	Uppbärs, %
0 € - 600 €	Ingen avgift uppbärs
601 € - 800 €	10 %
801 € - 1 000 €	12 %
1 001 € - 1 200 €	14 %
1 201 € -	16 %

När föräldern har ålagts en klientavgift enligt tabellen och fler barn har placerats, höjs avgiften enligt antalet placerade barn:

Placerade barn (antal)	Höjning %
1	Ingen höjning
2	15 %
3	30 %
4	45 %
5 eller fler	60 %

Vid beräkningssättet för klientavgifter enligt principerna för underhållsbidrag beaktas föräldrarnas individuella livssituation mer, och därmed blir klientavgiften ofta lägre än det som presenteras i tabellen med beräkningssätt här ovanför.

Vid fastställande av underhållsbidrag kartläggs först barnets kalkylerade nödvändiga utgifter, som består av de allmänna kostnaderna för barnets ålder. Barnets oundgängliga utgifter delas mellan föräldrarna enligt deras förmåga att underhålla. Föräldrarnas förmåga att underhålla beräknas genom att från föräldrarnas nettoinkomster dra av nödvändiga utgifter, såsom mat- och boendekostnader.

7. Efterskänkning och nedsättning av klientavgifter

Klientavgifter i social- och hälsovården ska efterskänkas eller nedsättas om klientavgifterna äventyrar förutsättningarna för försörjning eller förverkligandet av försörjningsplikten (11 § i klientavgiftslagen. Efterskänkande och nedsättning av klientavgift ska prioriteras i förhållande till utkomststöd.

Ett beslut om att nedsätta eller efterskänka klientavgiften kan fattas utgående från en skild ansökan om utvärdering av behovet och helhetsbilden. En nedsättning av avgiften baseras på en kalkyl av inkomsterna och utgifterna. När man utvärderar betalningsförmågan tas även maken/ makans eller sambons inkomster och utgifter i beaktande. Beslut om sänkning eller efterskänkning av avgiften görs från början av ansökningsmånaden. En sänkning görs inte om klientens besparingar överstiger 4000 € eller parets gemensamma sammanlagda besparingar överstiger 8000 €.

Det är möjligt att ansöka om nedsättning eller efterskänkning av alla socialvårdsavgifter (både inkomstrelaterade och jämnstora avgifter) och hälso- och sjukvårdsavgifter som bestäms enligt dina inkomster (inkomstrelaterade avgifter) såsom för:

- hemvård
- tjänster som stöder hemmaboende såsom t.ex. trygghetstelefoner, badservice och måltidstjänster
- funktionshindersservice
- tjänster som stöder rörligheten
- långvarig boendeservice (stöd- och gemenskapsboende samt serviceboende med heldygnsomsorg)
- hemservice för barnfamiljer
- kortvarig institutionsvård inom socialvården
- långvarig institutionsvård
- socialvårdens mental- och missbrukarvårdstjänster (förutom avgiftning)

Det är inte möjligt att ansöka om nedsättning eller efterskänkning av jämnstora hälso- och sjukvårdsavgifter, såsom till exempel:

- hälsostationernas besöksavgifter
- sjukhusavgifter såsom poliklinikavgifter
- tandvårdsavgifter
- terapiavgifter, såsom avgifter för fysioterapi, näringsterapi eller ergoterapi
- avgifter för kortvarig institutionsvård inom hälso- och sjukvården
- avgiftningsvård
- hemsjukhusets avgifter
- hemsjukvårdsavgifter
- kortvarig institutionsvård inom hälso- och sjukvården (t.ex. på sjukhus)

Grundläggande utkomststöd kan ansökas av FPA för jämnstora hälso- och sjukvårdsavgifter. Anhållan om nedsättning eller efterskänkning av klientavgift görs med en blankett som hittas på Österbottens välfärdsområdes webbplats. Av ansökan bör det framgå vilken avgift

anhållan om sänkning eller efterskänkning gäller, fr.o.m. vilken tidpunkt och grunderna för anhållan. Utredning med verifikat över inkomster och utgifter ska bifogas till ansökan. En bristfällig ansökan fördröjer behandlingen av ärendet.

Om en person vid sin död har obetalda räkningar till Österbottens välfärdsområde och man i bouppteckningen konstaterar att dödsboet är medellöst, så kan dödsboets förvaltare sända in bouppteckningen till välfärdsområdets patient- och klientreskontra. Om bouppteckningen visar att tillgångar saknas avskrivs obetalda fakturor. Ifall att det finns service som inte fakturerats inom tre månader fr o m en persons död så avskrivs avgifterna.